

Mariborski

Večernik

Leto III. (X.), šte. 56

Maribor, petek 8. marca 1929

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejemani v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglasi po tarifu
Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Maribor - zračno pristajališče

SKLEPI DUNAJSKE KONFERENCE JUGOSLAVIJE, AVSTRIJE IN ITALIJE.

BEOGRAD, 8. marca. Z Dunaja javljajo, da so se sestali tamkaj zastopniki zrakoplovnih družb iz Jugoslavije, Avstrije in Italije, ki so razpravljali o preureditvi in izpopolnitvi zračnega potniškega prometa. Našo državo je zastopal direktor vazduhoplovnega društva inž. Tadija Sondermajer. Med interesiranimi

družbami je došlo do sporazuma, po katerem se uvede direktna zračna zveza Dunaj - Graec - Zagreb - Beograd.

Ko bo zgrajeno letališče v Mariboru, poide proga preko Ljubljane v Trst in Benetke.

Na progi Beograd - Zagreb se obnovi zračni potniški promet dne 17. t. m.

Za svetovni mir

V bujici raznih dnevnih in političnih dogodkov je skoro neopaženo šla mimo nas velika debata v francoskem parlamentu začetkom tega meseca ob priliki, ko je francoski zunanji minister Briand predložil zbornici v ratifikacijo znani Kelloggov pakt. Briand nam je ob tej priliki v velikem govoru izrazil službeno mišljenje francoske vlade ter svoje poglede na svetovni mir in na Ligo narodov ter povdarjal vsečloveško stališče v okviru političnega realizma, ki mora voditi računa o sedanji politični situaciji Francije v svetu.

Na celo francosko poslansko zbornico pa je napravil najglavljivi utis velik govor Pavla Boncoura, ki je točno konkretiziral razpoloženje francoskega naroda napram problemu miru. Boncour je bil dolga leta delegat Francije pri Ligi narodov, je alter ego Briandov, in baš radi tega je njegov govor v zbornici in v celi francoski javnosti zbudil največjo pozornost, ker je jasno formuliral poglede francoskega naroda na mirovni problem, na Ligo narodov ter s tem v zvezi stojiča vprašanja sigurnosti in razoroževanja.

Francija — je povdarjal Boncour — ostane zvesta politični trilogiji varnosti, arbitraže in razorožitve, ki je osnova ženevskega protokola. Organizacija miru je komplicirana tehnika in nemogoče je, jo izvesti samo s podpisu dekorativnega in moralnega značaja. Kelloggov pakt je dober kot početak dela za zgradnjo velike stavbe: miru. Mir se ne organizira v enem dnevu in ne samo s podpisu na luksuznih pergamentih. To delo zahteva dolgih naporov, rušenje globoko vkoreninjenih predsodkov, slovesnih na pseudoznanstveni politični metafiziki vojne, ter zahteva postopno izmenjavanje tradicionalnih mednarodnih odnošajev in običajev. Treba opuščati stare politične metode, ki niso mogle rešiti človeštva pred vojnami, treba jih zamenjati z novimi metodami in novimi idejami o miru in o odnošajih med državami. Vsporedno mora iti vzgoja miroljubne mentalitete v ljudeh. Organizacija svetovnega miru je grandiozno delo, ki mora uspeti, ako glavne svetovne države pristanejo na oživotvorenje gori navedene trilogije. Ni razorožitve brez varnosti, ni varnosti brez arbitraže, arbitraža pa je brez pomena, ako sodniki nimajo na razpolago potrebne močne in organizirane sile, ki more uporabiti sankcije in realizirati pravoreke. Razorožitve pride sama po sebi, ako se organizirajo arbitraža in sankcije in ako je s splošno arbitražo sporov odstranjen vsaka nevarnost mednarodnih spopadov. Edino v tem slučaju postanejo velike oborožene sile držav nepotrebne in odvisne, ker počiva mir na solidnih temeljih. Arbitraža in razorožitve pa nujno zahtevata organizacijo mednarodne vojske v službi držav, ki so glede miru solidarne. Iluzije, da je s sklepi Lige narodov in s Kelloggovim paktom mir zagotovljen, so nevarne za jačanje vere v možnost organiziranja mednarodnega miru, ker bo že prvi jačji mednarodni

Hoover zatrl mehiško revolucijo

KER NI DOVOLIL DOBAVE MUNICIJE UPORNikom. — ORIGINALNO PLAČILO MOBILIZACIJSKIH STROŠKOV.

NEWYORK, 8. marca. Poslednje vesti iz Mehike dokazujejo, da je vladni uspelo docela zadušiti uporno gibanje. Včeraj so vladne čete po zavzetju vseh važnejših postojank pregnale upornike in zasedle Vera Cruz, kjer je bilo glavno taborišče nezadovoljnih. Uporniki so se udali brezpogojno. General Aguirre, ki je bil vrhovni poveljnik uporniških čet, je pobegnil, ostali kolovodje pa so bili aretovani in se bodo morali zagovarjati pred izrednim sodiščem. K hitremu porazu upornikov je mnogo pripomogla prepoved novega ameriškega predsednika Hooverja, ki je prepove-

dal vsako dobavo orožja in municije mehiškim upornikom. S padcem Vera Cruza je smatrali revolucijo za zaključeno. Uporniki, ki so se utaborili v raznih severovzhodnih pokrajinah, so se takoj po padcu Vera Cruza razpršili. Promet, ki je bil radi bojev ukinjen, je zopet obnovljen. Mobilizacija vladnih čet je veljala nad dva in pol milijona dinarjev. Vlada je sklenila, da bo to škodo krila s konfiskacijo imovine upornikov in raznih verskih ustanov, ker je dokazano, da je upor zanetila v prvi vrsti duhovščina, ki se ne more spoprijazniti z novim položajem v Mehiki.

Političen atentat v Parizu

S PUŠKO IN SAMOKRESOM POJDEJO ALZAŠKI KATOLIKI V BOJ ZA SVOJO VERO. — DUHOVNIK ATENTATOR?

PARIZ, 8. marca. »Volonté« objavlja še nepotrjeno vest, da je postal predsednik radikalne stranke poslanec Daladier sinoči žrtev atentata, ki ga je izvršil nanj neki katoliški duhovnik. Atentator je pozno zvečer vdrl v stanovanje Daladiera v bližini St. Germaina ter oddal nanj več streliv. Napadeni je bil takoj mrtev. V oficijelnih krogih radikalne stranke še ni bilo davi o atentatu nič znanega. Daladier je vodil aktivno propagando za lajšanje zakona (braka) in

proti povratku katoliških cerkvenih tedov v Francijo. Že pred tremi tedni je bil nanj izvršen atentat ob priliki nekega shoda v Alzaciji. Takrat so ga napadli siloma odvedli izven mesta v oddaljen gozd, ga tam pretepli in pustili na licu mesta. Včeraj je Daladier prejel iz Alzacije anonimno pismo, v katerem piše najodločneje obsoja protikatoliško stališče radikalne stranke ter povdarja, da bodo Alzacijci kot katoliki branili s puško v roki svojo religiozno svobodo.

Drugi tir Zidani most — Zagreb

ZAGREB, 8. marca. Zagrebška direkcija je urgirala pri prometnem ministru kredit za zgradbo drugega tira na progi Zagreb—Zidani most. Kakor znano, je bil že svoječasno odobren načrt, da se tudi na tej progi dogradi drugi tir. — Razširili bodo tudi glavni kolodvor v

Zagrebu ter ga spojili s tremi tiri s kolodvorom Zagreb—Sava. Dela se pričnejo takoj, čim se otvori kredit, ker je vse ostalo že pripravljeno.

Preuročevrni španski študentje

MADRID, 8. marca. Novi predpisi za srednje in visoke škole v Španiji

spor dokazal, da se mir ne da zasigurati na mirovni liriki.

Evropa je na razpotju: Ali bo šla dalje v izgradnji mirovne zgradbe ali bo se pa naglo pozabila mistika Ženeve in Locarna in človeštvo se bo počasi vrnilo k predvojni koncepciji zvez kot frapantni negaciji možnosti splošnega sporazuma narodov. Politika mnogih državnikov v Ženevi je dvoilična. Janusova mednarodna politika, ki se smehlja miru, a se obenem čvrsto drži predvojnih političnih koncepcij, je nevzdržna. Položaj obupno kliče vse narode, da se

odločneje zainteresirajo za vprašanje miru in vojne. Boncour poziva Francijo, naj priveže svojo zvezdo za voz miru, naj prevzame inicijativo v organizaciji tehnične miru, ki naj dovede do splošne arbitraže in razorožitve, odnosno do ustanovitve mednarodne vojske za sankcije.

Burni aplavz cele zbornice, tudi skrajne levice in skrajne desnice, ob zaključku Boncourovega govora je bil dokaz, da stoji ves francoski narod za ideali Brianda in njegovega prijatelja Boncoura, da želi svetovni mir.

so izzvali med dijaštvom silno razburjenje, ki zavzema vedno večji obseg. Studentje so sklenili proglašiti splošno stavko. Predsedstvo dijaške zveze je interveniralo pri vseh merodajnih krogih. Rektorji madridske univerze so sporočili, da se študentje v borbi za svoje svoboščine ne bodo ustrašili nobenih žrtev in da bodo enostavno zažgali univerzo, če bi vlada še dalje vztrajala na svojem stališču.

Inozemski listi

BEOGRAD, 8. marca. Notranje ministstvo je prepovedalo uvažanje revije »Jugend«, ki izhaja v Monakovem. Zopet je dovoljeno pri nas razpečevanje »Branika« iz Pittsburga. »Dermatologije« iz Budimpešte in »Textilloyda« iz Budimpešte.

Stalinov položaj omajan

LENJINGRAD, 8. marca. Zasedanje predsedstva kominterne je otvoril s svojim poročilom Vorosilov. Vse kaže, da je položaj Stalina omajan, ker se je tudi del predsedstva samega že približal Rikovu. Govorniki so ostro kritikovali Staljinovo politiko napram kmetiški ljudstvu ter zahtevali jasne izjave, hoče li popustiti ali raje odstopiti. To je prvo resnejše nasprotstvo v predsedstvu kominterne.

Elementarne katastrofe

LIZBONA, 8. marca. Na severni strani otoka Madeira se je v bližini mesta St. Vincent vtrgal velik del goratega obrežja in se s številnimi vaškimi bivaljši vred pogreznil v morje. Nad sto ljudi je našlo smrt v morskih globinah. Doslej so našli komaj pet trupel ponesrečencev.

MOSKVA, 7. marca. Iz Sangesurja v Armeniji javljajo, da se je nad neko vasjo vtrgal zemelški plaz ter zasul celo naselbino. Smrtno se je ponesrečilo 12 oseb, poškodovano 14.

Smrtna nesreča delavca

Okrog pol 12. ure predpoldne se je v Nasipni ulici pripetila strašna nesreča, katere žrtev je postal 30letni delavec Ivan Zelenko iz Dankove ulice.

Zelenko je bil pri gradbi novih hiš zaposlen pri kopanju studenca. Dočim je bil gornji del studenca že obložen z betonskim okvirjem, je Zelenko še poglobljaj vodnjak. Nenadoma pa se je beton vsul v globino in pokopal delavca pod sabo. Nato se je vsulo nanj še pol metra zemlje, tako da je bil ponesrečenec tudi brez zraka.

Delavci, ki so opazili nesrečo, so takoj priskočili tovarišu na pomoč, toda naporena reševalna dela so trajala predolgo. Ko so žrtev odkopali in dvignili iz vodnjaka, ni kazala nikakih znakov življenja.

Moštvo rešilne postaje je nemudoma prhitelo reševati ponesrečenca, a je moglo ugotoviti le, da je mrtev. Smrt je nastopila radi zadušitve, ako pa so katastrofo povzročile tudi notranje poškodbe, se ni moglo takoj ugotoviti. Truplo so prepeljali v mrtvašnico na mestnem pokopališču.

Od Ruške kočje do Ruš.

Nedeljske posetnike našega Pohorja opozarjamo, da je saninec od Ruške kočje do Ruš izboren. Čeprav je proga na senčni strani, vendar sanjkači ne bodo imeli dolgo prilike uživati krasot zasneženih gora. Torej ne zamudite poslednje nedelje!

Gospodarski in kulturni problemi Prekmurja

ZA RAZVOJ ZADRUŽNITVA IN ZA ORGANIZACIJO DRUŠTVENEGA ŽIVLJENJA.

Danes, ko je utihnila v naši domovini strankarska vihra, ko je nastopilo politično zatišje, ki bo trajalo gotovo nekaj let, je treba resno pričeti z mislijo, kako in kam usmeriti naše narodne energije, ki so postale s tem proste. Strankarska borba zadnjega desetletja je tako zelo absorbirala naše sile in moči, da nam je nedostajalo časa in sredstev za mnoga pereča narodna in narodno-gospodarska vprašanja. Svoje dolžnosti, ki jih imamo napram narodu in državi kot prebivalci na meji, smo izvrševali le v neznatni meri, zato je napačno sedaj najprikladnejši čas, da zamujeno nadoknadimo in popravimo.

Ako se ozremo po naši severni meji, vidimo, da je naše lepo Prekmurje tisto ozemlje, kateremu smo, ne glede na strankarsko pripadnost, posvečali neverjetno veliko politične in politično-agitatorične ter neodpušljivo malo kulturne in gospodarske pažnje. Če naše strankarske težnje pri Prekmurcih niso našle zaželenega razumevanja, smo pač zmajevali z glavami, češ, težko je s temi ljudmi, in padle so bile nekajkrat tudi besede »o slovenski Sibiriji«. Nikdar se pa nismo resno potrudili, da bi stopili med naše Prekmurce kot apostoli nesebične kulturne in gospodarske misije. In vendar bi naše dobro prekmursko ljudstvo to v polni meri zaslužilo! To, kar smo zagrešili doslej, moramo popraviti sedaj.

Naše Prekmurje, ki je živelo stoletja ločeno od ostalega našega slovenskega ozemlja, se zaradi tega ni z nami razvijalo niti gospodarsko niti kulturno. Med tem, ko se je pri nas razvilo močno združništvo, ki je doseglo svoj višek v celi dolgi vrsti solidnih hranilnic in posojilnic ter drugih sličnih zadrug, je bilo naše prekmursko ljudstvo prepuščeno na milost in nemilost židom in Madžarom. Prekrat v tem oziru ni veliko izpremenil: združništvo je v Prekmurju še danes v povojih in vpliv židov je še danes silno močan. Dolžnost naših javnih gospodarskih delavcev je torej, da osredotočijo svojo pažnjo baš temu vprašanju.

Da se da na primeren način v tem oziru mnogo storiti in doseči tudi uspehe, dokazujejo one maloštevilne zadruge, ki že poslujejo. S propagiranjem združništva v Prekmurju bomo najlažje dosegli gospodarski dvig našega tamkajšnjega ljudstva, njegovo osamosvojitve in s tem tudi porast nacionalne in državne zavesti ter napredka v prosvetnem in kulturnem oziru.

Drugo, neizorano polje, je v Prekmurju društveno življenje. Do prevrata v Prekmurju slovenskih društev pravzaprav sploh ni bilo. Edina društva, ki so obstojala, so bila požarna, pa še ta so bila ustanovljena bolj od zgoraj navzdol. Danes, ko je toliko naših sil osvobojenih radi počivanja strankarskega dela, je najprimernejši čas, da se lotimo izvedbe društvene organizacije v Prekmurju. V prvi vrsti bi bilo tu treba ustanoviti prosvetna društva, ki naj bi gojila petje, gledališke predstave, vodila knjižnice itd. Po našem mnenju bi bila za organizacijo tega dela najbolj poklicana »Zveza kulturnih društev« v Mariboru, ki je tudi že bila storila v tem smislu prve korake. Mnenja pa smo, da to ne bo šlo brez gotove, svojevrstne organizacije. V prvi vrsti bi bilo namreč potrebno, da se osnuje v Murski Soboti nekakšna organizatorična centrala za vse Prekmurje. Ta centrala naj bi potem pripravljala teren po posameznih vaseh, zbirala agilne organizatorje, preskrbovala nova društva s potrebnimi navodili in nasveti, izposojevala jim material za gledališke predstave, za pevske vaje, zalagala knjižnice itd. Skratka: Bila naj bi nekakšna prekmurska ekspozitura »Zveze kulturnih društev«.

Tako delo, smotreno in po programu začeto in izvajano, bi moralo uspeti in roditi one sadove, ki si jih želimo, kajti pomisliti moramo, da je Prekmurje danes za našo slovensko kulturo žal, še mrtev kapital, ki pa predstavlja eno celo desetino vse naše narodne moči v svobodni državi. Stotisoč Slovencev v Prekmurju je za nas velik, velik kapital. Ne pustimo ga torej nezrabljenega!

najnovejšega, tako muzikalno sočnega, zdravega in življensko močnega Osterčevega dela. Pozdravljam njegovo bodoče delo. K temu pripominjam, da je Osterc pravkar dovršil novo 5 dejansko opero »Krog s kredo«, za katero sta mu libreto priredila Oton Župančič in Skrbnišek po znani enakoimeni Klabundovi orientalski drami.

Risto Savin meni, da bi Osterčeva enodejanka »Iz komične opere« morala imeti triumfalen sprejem, če — ne bi bilo pri nas toliko nevoščljivosti.

Preostane, da napišem še nekaj besed o glasbeni komediji »Gianni Schicchi«. Je to tretji del Puccinijevega trptihonca Plašč-sestra Angelica - Gianni Schicchi. Dejanje je vzeto iz Dantejevega »Pekla«. Buoso Donati umre. Med žalujočimi sorodniki se raznese vest, da je pokojni zapustil vso svojo imovino fratrom. Zbog tega silno razburjenje. Med njimi sta zaljubljenca Rinuccio in Laureta, hči Gianni Schicchija. Tega pozovejo sorodniki, naj pomaga z dobrim svetom. Gianni Schicchi svetuje, da zamenja umrlega, čegar smrt še ni bila znana, in v vlogi na smrt bolnega narekuje notarju drug testament. Rečeno, storjeno. Seveda zapiše sebi največ. Sorodniki besne, Laureta in Rinuccio sta vsa srečna. Komedija je polna divnih zapletljivih, komičnih prizorov, burnih scen, jadicovanja, molitve. Glasba ima dve glavni temi, eno energično, drugo plakajočo, ki se ponavljata. Puccini sam je Mariborčanom znan še izza delovanja Mitrovičevih.

Noben ljubitelj glasbe naj ne zamudi pravočasno preskrbeti si vstopnic, da bo gostovanje omogočeno. Nudil se nam bo izreden umetniški užitek. Asič.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR:

Petek, 8. marca. Zaprtó.

Sobota, 9. marca ob 20. uri »Plesni večer Erno Kovačeve«, ab. A.

Nedelja, 10. marca ob 15. uri »Akademija«. — Ob 20. uri »Koncertni večer Zamejčeva-Neralič-Zivko«.

Ponedeljek, 11. marca ob 19. uri »Gostovanje ljubljanske opere«.

Celjsko gledališče:
Nedelja, 10. marca ob 16. »Jesenski manever«. Ob 20. uri »Baladera«. Gostovanje g. Nerata. Gostovanje Mariborčanov.

Ljubljanska opera v Mariboru

Ljubljanska opera doda na svojem gostovanju v Mariboru dne 11. tm. Stravinskega opernemu oratoriju »Oedipus rex« in Osterčevemu glasbenemu sketchu »Iz komične opere« še Puccinijevo glasbeno komedijo »Gianni Schicchi«. Tako bo ustrezno vsakemu muzikalnemu pojmovanju, hotenju in okusu in se obeta ljubljanski operi pri nas triumfalen sprejem.

O prvih dveh delih se je že izčrpno pisalo. O Stravinskem je odveč še kaj reči. Je največji svetovni glasbeni mojster. O Ostercu piše Adamič, da se je povzpelo iz talentiranega začelnika do merodajne glasbene osebnosti v Ljubljani. Lajovic piše, da je njegov muzikalni sketch »zelo dozorelo delo, instrumentacija zvočna, zažari včasih celo v čarobnih barvah. Osterčevo delo je prvo, ki je teatsko in dramatično popolnoma dozorelo. Zdi se mi, da je višek naše dosežanje produkcije na glasbeno-dramatičnem polju... bil sem srčno vesel tega

Mariborski in dnevni drobiž

Za novo šolo u Pesnici

Na Pesnici se snidejo v nedeljo merodajni činitelji in zastopniki v poštevh prihajajočih občin v svrhu določitve šolskega okoliša za šolo na Pesnici. Iskreno je treba pozdraviti ustanovitev šole na Pesnici. Dan na dan vidimo natrpane vagone šolskih otrok vozečih se v mariborske šole. Vemo, da ni to dobro vzgojno sredstvo, toda hočeš, nočeš, moraš pošiljati otroke po železniški poti v Maribor, ako jih želiš rešiti mučeniške poti, ki jo morajo hoditi v zimskem mrazu in ob neznosni jesenski ter pomladni hlovi po uro daleč in več v šolo v Jarrenino, Spodnjo Kungoto in Št. Ilj. Te šole pa so z učenci natrpane, da je treba otvarjati vzporednice, pripravljati njih razširjenje in misliti na zidavo novih šolskih zgradb. Poleg vsega tega pa ostane šolski obisk ob hudem mrazu in slabem vremenu pomanjkljiv, ker otroci ne zmagujejo dolge in slabe poti. Z ustanovitvijo šole na Pesnici bodo razbremenjene sosedne šole; ne bo jih treba razširjati, otrokom pa se bo skrajšala in olajšala pot in šolski obisk in napredek bo povoljnejši. Upamo, da tudi merodajna oblastva naklonijo temu vprašanju vso svojo pozornost tako na Pesnici kakor tudi drugod, kjer se pojavljajo enako nujne potrebe.

Poštovo vožnjo

od Zg. Sv. Kungote do Maribora je izlucitirala za 10.000 Din, kakor se nam naknadno poroča, gospa Ivanka Senekovič, soproga tamkajšnjega gostilničarja.

Oddaja zakupa kolodvorske restavracije na postaji Čakovec

se bo vršila potom ofertalne licitacije dne 23. marca t. l. pri direkciji državnih železnic v Ljubljani. Pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

Olepševalno društvo za mesto Maribor ima svoj letošnji občni zbor prihodajči torek, dne 12. tm. ob 8. uri zvečer v restavraciji Narodnega doma v Mariboru. Dnevni red: Poročilo odbora, poročilo preglednikov, volitve slučajnost. Ako bi ob določenem času ne bilo navzočih dovolj društvnikov, se bo vršil občni zbor v smislu pravil pol ure kasneje pri vsakem številu navzočih članov.

Tombola pomladka Rdečega križa v Mariboru.

Pomladek društva Rdečega križa v Mariboru priredi tudi letos dne 5. maja veliko javno dobrodelno tombolo, na kar opozarjamo javnost že danes. Vsa društva v mestu in okolici se tem potom vlijudno naprošajo, da omenjenega dne ne uporabijo za slične prireditve.

Vodovodne cevi pokajo.

Zdi se, da še ni konec zlih posledic sedanje zime. Včeraj je nad hodnikom državnega pravdnštva v drugem nadstropju okrožnega sodišča počela vodovodna cev na dveh krajih. Skozi strop je začel curljati pravcati dež. Kakor nam poročajo, so tudi na več drugih krajih počele vodovodne cevi ter povzročile precej škode.

Ribnik v parku

je imel včeraj svoj zadnji dan; namreč za drsalce. Vreme je postalo toplejše in tudi neverjetno debeli led se je udal. Sicer pa je prava anomalija, gledati drsalce v mesecu sušcu. Vsega je enkrat konec in tudi zimi, ki se je letos kraj oblastno postavila, ni odmerjeno trajno gošpodstvo. Marsikateri drsalec je včeraj odšel žalostnih oči, ko je zagledal pri vhodu ograjo, a sredi ribnika — luže. Tudi pri treh ribnikih so se pojavile usodne luže, a na terasi je bilo videti že nekaj občudovalcev pomladnega solnca.

Nezgodna na ulci.

Poledica noče prenehati. Sinoči je v Mlinski ulici padel 25letni težki invalid Ivan Domiter iz meljskega predmestja. Pri padcu se je revežu vsula kri iz pljuč. Telefonično pozvani rešilni oddelek je bil s svojim avtom, takoj na mestu ter ponesrečenca odpeljal v bolnico.

Nesreča pri delu.

Z desno roko je prišel v cirkularno žago 25letni mizarški pomočnik I. Šoštarčič, nastavljenec tvrde Koter. Občutno si je ranil palec in kazalec desne roke.

Policijska kronika

beleži 4 aretacije radi suma tilhotapstva, poneverbe, tajne prostitucije in radi prepovedanega povratka. Prijav je bilo vloženih 15 in sicer 6 radi cestnopolijskega reda oz. avtopredpisov, 2 radi prekoračanja policijske ure, po 1 radi raznih splošnih deliktov in dogodkov.

Dve zreli tčki — v pasti.

S priložnostjo pomladi so se začele oglašati znane »ptice« selivke, ki dajejo v toplih mesecih toliko posla policiji, a obenem skrbijo za napolnitev veneričnega oddelka tukajšnje bolnice. Mlada brezposelna šivilja Micka, ki je pri policiji že kaj dobro zapisana, je sinoči zaslala v past. Priznala je svoj poklic in prosila, naj ji zaenkrat prizaneso. Vtknili so jo v zapor. — Karolina B., kije radi zelo pestrih delikov izgnana za 5 let iz Maribora, se je sinoči vrnila. V neki predmestni gostilni so jo zasačili v družbi ter je tudi priznala, da je Venerična svečenica. Po kaznovanju je bodo poslali nazaj v — Avstrijo.

Slovensko trgovsko društvo

v Mariboru vabi svoje člane k rednemu občnemu zboru, ki se bo vršil v soboto, dne 16. marca 1929, ob 19.30 v restavraciji Narodnega doma. Ako je občni zbor ob določenem uri nesklepčen, se otvori eno uro pozneje drugi občni zbor, ki se sme veljavno posvetovati in sklepati o točkah dnevnega reda. 475

Iz Nabavljalne zadruge.

V nedeljo, dne 10. marca 1929 ob 9. predpoldne se bo vršil letni redni občni zbor Nabavljalne zadruge državnih uslužbencev, r. z. z. o. z. v Mariboru, v mali dvorani mariborskega Narodnega doma. Polnoštevilna udeležba je združniška dolžnost. Zadrudna knjižnica služi kot legitimacija; brez te ni vstopa. 472

Planincem!

V soboto 9. tm. zvečer bo pri Mariborski koči družabni sestanek zimskosportnega odseka SPD, na katerega se vabijo vsi člani in prijatelji planincí.

Zakon o državljanstvu

z razlago, uredbo za izvrševanje zakona, določbe mirovnih pogodb, mednarodne konvencije, druge dosedanje zakonske določbe glede državljanstva, oziroma domovinstva in zakon o manjšinah — najdete v drugem zvezku Pirkmajerjeve Zbirke zakonov za upravno službo, ki je pravkar izšel. Cena vezanemu izvodu 65 Din, po pošti 3 Din več. Dobi in naroča se v knjigarni Tiskovne zadruge, Maribor, Aleksandrova 13. U

Družabni večer ISSK Maribora,

ki bi se imel vršiti jutri 9. tm., je radi nenadnih ovir odgoden na poznejši čas. 457

Hotinja vas.

Mestna Orjuna priredi v nedeljo, dne 10. marca ob 14. v gostilni Fr. Primeca občni zbor z običajnim dnevnim redom. Odbor. 482

Razvedrilo v polarni noči

Prebivalci Amerike in drugih delov sveta so 24. februarja prvič slišali radio brzojavko, ki jo je z ledenih poljan poslal polarni raziskovalec Byrd. Postaja v Pittsburgu je najprej prejela šifrirano brzojavko, zatem pa čisto, ki jo je poslala v svet. Omenjena postaja pošilja vsako nedeljo in praznik polarni ekspediciji poročila, ki jih dostavljajo tovariši in znanci Byrda in ostalih članov ekspedicije. Razen tega jim pošilja tudi programe in koncerte z raznih prireditev. Byrd se je zahvalil za razvedrilo, ki je edino v večni temi polarne zime, ki bo v predelu, kjer so naseljeni, trajala najmanj dva meseca. Dolga zimska noč je že nastopila in preprečila nadaljevanje dela, ki si ga je začrtala ekspedicija. — Poizkuse pa bodo takoj obnovili, ko se polarna noč umakne polarnemu dnevu.

Podedovana bolezen.

Gospod Kokolj je obiskal zdravnika, ki ga je temeljito preiskal. — Bolečine, ki jih čuti, niso ravno nevarne. So posledica podedovane bolezni. — Podedovane bolezni? — Tako! — Potem pa pošljite račun mojemu očetu!

Spominjajte se CMD

Zabavišča svetovnega mesta

NEKDAJ MORALNO VISOKO STOJEČI NEWYORK SE POTAPLJA V POHUŠANJU. — TEŽAK POSEL POLICIJE.

Za neki svetovni list je napisal pri- stni Amerikan naslednji članek o nači- nu zabave v ameriškem velemestu: Pred popolnoma neznanstveno hišo katere- koli newyorške ulice se ustavi avtomobil. Izstopita dva gospoda v elegantni večerni obleki. Prišla sta iz provinc in se hočeta zabavati. V to svrhu sta dobila bogve kje potrebne naslove. Ko pozvo- nita, ju pogleda skozi špranjo nezaupljiv obraz, nakar se jima vrata nad vse pre- vidno odprejo. »Člansko izkaznico?«, se oglasi prvi nagovor izza vrat. Seveda nimata nobene, saj sta prispela šele pred kratkim v Newyork in še ne po- znata tamošnjih običajev. Gospodična pri vratih pa ima pomisleke. Navsezad- nje res ne moreš vedeti, če ne prihajata gospoda morda s policijsko legitimacijo v žepu. Vendar pa imata zelo zaupljivo zunanost, saj sta prava provincijalpur- garja. Čedna vratarica prejme nekaj do- larjev in jo radi tega še prej zapusti vsa nezaupljivost ter odpre na stežaj vrata tujcema.

Eleganten salon. Ob mizicali sede da- me in gospodje. Pijače vseh barv se le- skečejo iz dragocenih kozarcev. Tu igrajo karte, tam se smeji in zabavajo na drug način, v tretjem kotu pa je raz- položenje že precej vroče. Sredi salona plešejo onestep, blues, itd., prav taka slika kakor na kakem drugem plesišču bodisi na našem ali kakem drugem kon- tinentu. Tu in tam se odloči parček iz gneče in izgine. Gospoda iz provinc ne ostaneta dolgo sama. K njima sta sedli mladenki z obrtiti obrvmi in poslikani- mi obrzi. Razplete se pogovor; naj- prej dvoumnosti, kasneje čisto jasne stvari. Naročeno je vino in liker in da- micama se je zahotelo sadja in sladka- rij. Da ne manjka cigaret je razumljivo. V tem lokalu se dobijo seveda tudi vse zabranjene alkoholne pijače.

Taki nočni lokali se množijo v New- yorku kakor gobe po dežju. Najdeš jih lahko v najbolj razsvetljenih in promet-

nih glavnih ulicah kakor tudi v najbolj sumljivih zagatah. V pristaniški četrti pa se itak vrsti cela procesija avtomobilov pred nepregledno vrsto poslopij z diskretno zagrnenimi okni. Ni še dolgo ko je slovel Newyork po pravici za naj- bolj moralno velemesto v Združenih dr- žavah. Neštevilne uspele racije s strani kriminalnih uradnikov pa dokazujejo, da so se te prilike v poslednjem času bi- stveno poslabšale. Ne le da se silno mno- žijo prestopki proti alkoholnim predpi- som, temveč se vprizarjajo celo najbolj divje orgije v čast in zabavo blaziranih gostov.

Dobiti dostop v tako beznico ni prav lahko. To predvsem radi tega, ker last- niki takih podjetij res dostikrat ne mo- rejo vedeti, se li ni vtihotalil v zabavi- šče kak policijski organ. V bližini kolo- dvorov in hotelov se potikajo stalno po nemarnem imenovani »vodniki tujcev«, ki človeku neprestano šušljajo na uho: »Se li hočete zabavati? Iščete mogoče kaj posebnega? Stopite z menoj!« Mno- gi ponočni klubi dovoljujejo le onim gos- tom dostop, ki jih privedejo lastni čla- ni. Nekateri imajo celo razna gesla, ki pripomorejo tujcem, da jih pripustijo v zabavišča nočnih lokalov. Toda če za- pro na tem koncu mesta dve tri take večje ali manjše špelunke, se jih pojavi na drugem koncu štiri, šest! Da ne igra pri vsem tem »poslovanju« trgovina z belim blagom najmanjše vloge, je ra- zumljivo.

Najlepše pa je to, da je v Newyorku tudi precej »boljših« lokalov, ki niso v svojem bistvu nič boljši kot najbolj za- nikarna zabavišča. Tja zahajajo dame višjih krogov, študentke, pisarniške ur- radnice, prodajalke itd. Da pa se more- jo dame opravičiti doma pri svojih za- koncih ali starših za svoj alibi, dobivajo v klubih posebne legitimacije in potrdila o obisku raznih tečajev za učenje jezi- kov ali glasbe in podobno.

Heidelberški spomenik — ogromen sod

Francoski general Aleksander Du- mas, oče slovitega romanopisca in av- torja moralizirajočih dramskih del, je bil velik prijatelj dobre kapljice. Najraje je prirejal izlete v vinorodne kraje Po- renja. Obiskal je tudi Heidelberg, mesto nemške modrosti in študentovskega ves- selja. Heidelberški študenti uživajo namreč v zgodovini nemškega dijaštva največji ugled in veljajo za najveselejšo družbo, ki je sploh kedaj obstojala. Deli- li so se v tri skupine. Vsaki skupini je načeloval glavar. Najodličnejši pa je bil »kralj pivcev«, ki je najvišjo čast hei- delberške študentarije dosegel, ako je v dušku zmogel 12 vrčev piva ali pa po- lovico tega v vinu. Preizkušnja je ve- ljala, ako je bila izvršena točno v času, ko so zvonovi heidelberških cerkva na- znanjali poldne, in ako kandidat kljub praznemu želodcu ni kazal po zavžitem pivu ali vinu nobenih znakov prijetnega ganotja. Heidelberg je bilo mestce, ki je popolnoma zaslužilo priimek »pivnica Nemčije«. Toda danes je tudi v univerzi- tetnih mestih konec romantike in pisanih dijaških dogodivščin. Ostali so le spo- mini. Heidelberg ima še danes pod raz- valinami starega gradu ostanke, ki vzbujajo pozornost in spoštovanje, zlasti pri naših kletarjih. V grajskih kletah so bili ogromni sodi, ki jih je sam Dumas ove- kovečil. Sod št. 1. pravi Dumas, je na- stal po originalnem zamisleku Ivana Ka- zimira, lastnika omenjenega gradu. Ko je s stolpa svojega gradu zrl v ravnino in preko gričev bogatih na trti, mu je šnila v glavo misel, da bi si postavil do- stojen spomenik. Sklical je sodarje iz bližnje in daljne okolice in jim naročil, naj mu napravijo sod, ki bo večji od vseh sodov na svetu. Naj stane, kar stane! Šest mesecev so se trudili sodarji in na- pravili sod, ki je sprejel v svoj ogromen trebuh 500.000 steklenic vina. Ugledni graščak Kazimir je bil s sodom zadovol- jen, toda potomci niso znali ceniti nje- gove zapuščine. Ogromni spomenik se je razrušil in sesul. Kasnejši rod pa je bil hvaležnejši svojemu predniku. V znak spoštovanja je zgradil še večji sod, ka- kor je bil zgrajen leta 1750, in je držal 300.000 litrov, kar je gotovo znamenitost, ki jo ima samo Heidelberg!

Maksimalna temperatura bolnika

Neki zdravnik v Kaliforniji piše v newyorškem medicinskem listu, da je ugotovil pri neki svoji pacientinji tem- peraturo 43,6 Celzija. Bolnica je prebo- lela to krizo brez kakšnih težkoč. Zdrav- nik je obenem ugotovil, da je to najvišja temperatura, ki jo je kedaj opazil pri bolnikih. Znano je, da je pri 42 stopinji nastopi že smrt. Profesor Charles Richet je navedel v svoji knjigi, da nastopi smrt pri živalih pri mnogo višji tem- peraturi. Dr. Haag opisuje v pariškem »Tempsu« čuden slučaj neke Španjolke, ki je l. 1920 zbolela za gripo. Njena tem- peratura se je redko dvignila do 40,8 stopinj, devet dan bolezni pa je na ve- liko začudenje zdravnika poskočila celo na 42,2 stopinj in dosegla 44 stopinj. Za- nimivo pa je, da je bolnica pretrpela kri- zo in da je bila vrh tega tudi ves čas pri zavesti.

Visoka cena ženskih nog

Nedavno se je pred pariškim sodiščem vršila zanimiva razprava proti nekemu kirurgu, ki je pri neprevidni operaciji zakrivil, da je tožiljica, neka ugledna dama, izgubila nogo. Kirurg je bil nam- reč specialista za lepotne operacije, to se pravi, da je znal spretno odstranjati fi- zične in lepotne nedostatke telesa. Sredi Pariza je imel lepotni inštitut, ki mu je donasal bogat dobiček. Toda povodom kirurških operacij na nogi omenjene ma- dame ni imel sreče in je zapravljal draže- stno in zdravo nogo svoje lepote željne klientinje. Radi neprevidnega in brez- vestnega ravnanja ga je sodišče obsodi- lo na 200.000 frankov odškodnine, ki jo je prejela lepa dama za amputirano no- go. Parižani se šalijo in trde, da je bil res potreben dokaz o ceni ženskih nog, ki so toliko oboževane in blagovane.

Sport

Vida Petanova zapuščina Maribor

Iz Maribora odhaja popularna hazena- šica Vida Petanova, ki je bila družini ISSK Maribora velika opora in je s sportno požrtvovalnostjo mnogokrat v obilni meri doprinesla k velikim uspe- hom belo-črni barv. Z njenim sodelo- vanjem si je družina priborila tudi naj- višji naslov državnega prvaka. Razen tega je bila Vida tudi dobra atletinja in bivša rekorderka v skokih. Odhaja sicer iz Maribora, vendar bo ostala tudi v bo- doče članica ISSK Maribora in nastopa- la zanj v težavnejših srečanjih. Vidi že- limo vsa srečo in zadovoljstvo tudi v Ljubljani!

MOLNP—službeno.

Ker so vsa mariborska igrišča še ved- no pokrita s snegom in v stanju, ki ne dopušča prirejanje tekem, zlasti ne pr- venstvenih, je MO odgodil pričetek po- mladanskega tekmovanja na drugo ne- deljo. Pojutrišnjem v Mariboru torej ni tekem.

Upravni odbor ISSK Maribora.

Drevi (8. tm.) ob 20. bo v Grajski kle- ti važna seja upravnega odbora ISSK Maribora. Udeležba nujna! — Tajnik.

ISSK Maribor — nogometna sekcija.

Pozivajo se člani vseh moštev, da se udeležijo v nedeljo ob pol 11. predpoldne prvega nogometnega traininga. Udeležba obvezna. — Načelnik.

Skupinski (patrolni) tek smučarjev.

ki ga priredi zimskosportni odsek SPD v nedeljo 10. t. m. s startom pri Ruški koči ob 10. uri in ciljem pri Mariborski koči, bo nudil smučarjem priliko, da pre- izkusijo svoje znanje in zmognosti tudi v tej vrsti smučskih tekem, ki se do sedaj pri nas v mariborski oblasti še niso vr- šile. Tekmovalci jedne in iste skupine (patrole) startajo skupno ter morajo tudi skupno vsaj v razdobju 30 sekund voziti skozi cilj. Resnemu tekmovanju skupin juniorjev in senjorjev, ki jih sestavi po- ljubno vsak klub za se, sledi tekmo- vanje mešanih skupin, ki bode nudilo ravn- no radi sestave skupin po žrebu, mnogo zabave in razvedrila tako vozačem sa- mimi kakor tudi gledalcem. K tekmo- vanju skupin senjorjev in juniorjev se la- hko prijavijo samo verificirani člani JZSS Mešanim skupinam pa se lahko prijavl- vsak smučar in smučarka, ki zna le ko- ličkaj smučati. Prijave sprejema gosp. Vetrin v trgovini A. Stojec, Jurčičeva ul. 8 do sobote zvečer. Naknadne prija- ve na startu le proti dvojni prijavnini. Po navedeni tekmi se bodo vršile pri Mariborski koči razne smučske igre, ki se jih udeležijo lahko vsakdo.

1300 km na smučeh.

V 25 dneh je 22letni Friedrich Ludwig prevozil 1030 km na smučeh. Iz Freu- denthala je na smučeh odrinil v St. Mo- ritz in je prevozil dnevno nad 50 km.

Hungarija v Pragi.

V nedeljo gostuje v Pragi proti »Spar- ti« budimpeštanska Hungarija, ki je tre- nutno v prvenstveni tabeli na prvem me- stu pred kluboma Ferencvaros in Ujpest.

Berlin—Milan.

V nedeljo odigrata nogometni repre- zentanci Milana in Berlina medmestno tekmo. V milanskem moštvu bo nasto- pilo pet italijanskih internacionalcev: Branilec Allemandi, krilec Pietroboni in napadalci Rivoita, Fausini in Conti.

73.000 gledalcev

je prisostvovalo pokalni tekmi Aston Villa—Arzenal. Srečanje Blackburn Ro- vers—Bolton Wanderers je privabilo 62.522 gledalcev, pri nadaljnjih dveh tek- mah pa je prisostvovalo po 52.333 in 39.088 gledalcev.

Sokolstvo

Vsem telovadcom in telovadkam

Sokolskega društva v Mariboru sporoča- mo, da se telovadi v vseh oddelkih v dosedanjih urah. Pričetek telovadbe v oddelku starejših članov se objavi pose- bel.

Roboti v službi obrti in trgovine

POPOLNA MEHANIZACIJA OBRATOV. — BODOČNOST — DOBA BREZ- POSELNOSTI.

Vse obrti se vzporedno z napredkom tehnike približujejo popolni mehaniza- ciji. Delo rok je že v vseh slučajih za- menjal stroj, v mnogih slučajih pa že vrše avtomati tudi možganske funkcije človeka.

Kako naglo drvimo popolni mehaniza- ciji nasproti, dokazuje tudi namera lon- donskih trgovskih tvrdk, ki bodo v raz- ličnih oddelkih svojih trgovskih lokalov mesto nameščencev uporabili mehanične strežaje. Poizkusi so se dobro obnesli. V dveh londonskih hotelih so celo v baru poizkusili z »roboti«, ki so docela za- dovoljili in opravili delo z neverjetno preciznostjo. Angleži so z »roboti« za- dovoljni, toda ostala Evropa bi jih nika- kor ne priznala za enakovreden surogat živega bitja, ki je bil doslej glavni raz- log, da so se polnili bari. Evropski kon- tinent bi pač ne mogel pozabiti živah- nih, mladih dam, ki dvorijo v vseh do- bro obiskanih lokalih.

Mehanični prodajalci bodo v prvi vr- sti služili v prodajalnah s trdim, suhim blagom, ker posluževanje v takih stro- kah ne zahteva večje spretnosti in cla- stičnosti.

Mehanično postrežbo bodo Angleži vpeljali predvsem v trgovinah z milom, drogami, nogavicami, kjer bo »robot« s svojim umetnim organizmom lahko za- dovoljil željam odjemalcev. Avtomatski uslužbenci so tako dovršeni in popolni, da sprejemajo celo denar in vračajo dro- biž; trenutno le debelejšje novce, kajti bakreni vinarji so jim še vedno premaj- hni. Toda konstrukter avtomatskega člo- veka je prepričan, da bo svoj izum še v marsičem izpopolnil in polagoma odstr- nil tudi nedostatek grobega čuta. Izbolj- šal mu bo tip, tako da bo lahko prešte- val najdrobnejše novce.

Mehanični prodajalci so razen tega časovno zelo točni. Ob urli, ko preneha

delo v vseh obratih, se avtomati vsta- vijo in najprkupljivejša beseda zaka- snelega kupca mu ne omehča srca, da bi postregel in nadaljeval že tisočkrat po- novljene kretnje.

Največja vršina avtomatskega prodaj- alca je predvsem čut spoznavanja pra- vega denarja. Robot se ne da ukiniti s ponarejenim denarjem in ga vrača, čim se ga je dotaknil.

V krogih angleških trgovskih nastav- ljencev ne vlada radi novega izuma ni- kako navdušenje, kajti s strahom gleda- jo v bodočnost, ki bo postala doba brez- poselnosti. Stroj v industriji in avtomat v obrti sta sicer veliki pridobitvi člove- štva, toda njih uporaba v blagostanje človeštva je istočasno tudi veliko zlo, ki postaja ob rapidnem naraščanju pre- bivalstva vedno občutnejše. V social- nem smislu bo imela uporaba robotov dalekosežne posledice.

Trdovratni samomorilec

V Budimpešti so nedavno našli na zamrzli Donavi truplo starejšega moš- kega, ki je gotovo skočil z mosta v sa- momorilnem namenu. Truplo je bilo po- polnoma zmrznjeno in so ga s sekirami izklesali iz leda. Samorilni kandidat je bil brezposelni mehanik, ki je že teden dni obljuboval tovarišem, da si bo vzel življenje, ako ne dobi dela in zaslužka. Toda prijatelji niso verjeli njegovim be- sedam in so se šalili, češ da ne more v vodo, ker je zamrznjena. Trnasti drug pa jim je zagotavljal, da se bo utopil, četudi bi moral z glavo prebijati led. — Nakano je teden dni po razgovoru v resnici izvršil. Skočil je z mosta in si vzel življenje, čeprav mu ni uspelo, da bi z glavo prebil led, kakor je namera- val.

Mihael Zevaco

Beneška ljubimca

Zgodevinski roman iz starih Benetk 26

Potem pa se mu je nemir čezdalje bolj večal. Izpraševal je ječarja, a ni dobil odgovora.

Nekega dne je vprašal ječarja:

»Koliko časa je že tega, kar je bil tisti častitljivi duhovnik pri meni?«

»Leto dni,« je rekel ječar.

Leto dni! Leto dni je čakal! . . .

Roland se je zagrabel z obema rokama v lase ter se vrgel stiskaje na svoje kamenito ležišče.

»Lepa reč!« je zamrmral ječar. »Zopet ga je prijelo! Da bi le ne začel zopet besneti! . . .«

In res, ko se je Rolandu poleg obup, ga je napadla besnost.

Več dni zaporedoma so se vrstili ti napadi s tako silo, da se preplašeni ječar ni upal v temnico.

In tedaj je občutil Roland v živo muke popolne osamelsti. Ko ne vidiš več človeškega obraza, ne čuješ več človeškega glasu — pa naj bo ta glas in ta obraz tudi ječarjev; in spoznal je vso strahoto s k r i v n o s t i .

Nesrečniku, ki je tako oropan vsakršnega občevanja s sebi sličnimi, da se čimdalje bolj oddaljuje od življenja; spomin pa peša, čuti propadajo, zmirom gostejša megla zagrinja njegov razum; duh odмира vsled nedelavnosti, življenske sile slede nazadujočemu gibanju, ki se poostrejuje z matematsko naglico, in kmalu postanejo nekdanji silni možgani žrtev blaznosti, ako samomor ne reši jetnika, zaprtega v dvojno ječo temnico in molčanja.

Verjetno je sicer, da je Rolandov čuvaj dobil nova povelja, kajti ne samo, da ni več stopil v temnico, nego tudi govoril je s svojim jetnikom samo skozi mrežo, ki mu je služila v ta namen, da je skozi njo podajal hrano.

Morda so trinogi menili, da ne umira dovolj hitro.

Vsekakor je pa gotovo, da ga niso želeli umoriti z enim mahom.

Izumili so zanj poseben način umiranja.

V tem času je rešilo Rolanda čuvstvo ljubezni, ki je bdela v njem z nenavadno življensko močjo. Ime Leonore, katero je šepetal po tisočkrat na dan, je polnilo njegovo temnico s čarobno prikaznijo ljubljene zaročenke.

Poleg tega je nosil v sebi naravno moč, ki je bila dovolj velika, da je mogel z njo premagati preteči mu telesni propad. Gibaje se neprenehoma v svoji ječi, si je ohranil gibčnost in moč, ki je le še naraščala z njegovimi mukami. In prvi pojav je rodil drugega: Rolandovi čuti, ki bi bili morali zamirati, so se nasprotno, napenjali do skrajnosti; njegov vid je postal tako oster, da je razločeval vsak najmanjši predmet v globoki temi svojega zapora; polagoma je začel zaznavati tudi zunanji šum, in pogostoma je slišal od zunaj pesem barkarolov, oslabljeno kakor odmeve onkraj groba.

Tako je mogel natanko dognati lego svoje ječe.

Nekega dne, ko je stopal po temnici s prožnim in brzim korakom tigra v kletki zverinjaka, je njegova noga žadela v kofu ob lončene črepinje. Zdajci se je spomnil, da je v enem svojih prvih gnevniških napadov prevrnil in razbil vrč za vodo. Ječar mu ga je bil nadomestil z novim, a ni pospravil črepinj.

Črepinja, na katero je stopil Roland mu je ranila nogo. Praznični čevlji ki jih je imel na nogah, ko so ga zaprli, so bili že zdavnaj razpadli. Njegova obleka je visela v cunjah. In brez odeje, ki mu jo je bil podaril ječar iz usmiljenja, bi bil gotovo že umrl od mraza.

Ko je torej Roland začutil rano na nogi, je sedel na svojo posteljo ter si jel brisati kri s koncem svoje odeje. Med tem opravilom pa je nenadoma začel glas oddaljene pesmi. Jel je poslušati z zadivljeno vznemirjenostjo, ki ga je obhajala vselej, kadarkoli je prdril kak šum iz zunanega sveta do njegovih ušes.

Bila je pesem barkarolov.

Kajti Benetke, ki se nahajajo dandanašnji v tako popolnem propadu, da jim pravijo mesto molčanja, so bile tiste dni mesto zaljubljenih pesmi. Iz ust današnjih gondolirjev slišiš samo »Ah!« in »Eh!« ob ovinkih kanalov — vriščiče klice, s katerimi opozarjajo drug drugega nase; barkaroli davnih dni pa so ubirali udar-

ce svojih vesel po pesmi, po serendi, ki so jo njihovih potniki pogostoma spremljali na mandolini ali na kitari.

Eno tistih pesmi je slišal Roland.

Pelo jo je več glasov — ki jih je dobro razločil.

Gondola, ki je nosila te pevke, je vozila očitno tesno ob zidovju ječe proti Mostu Vzdihljajev. Roland je strastno poslušal. Ihtenje je napenjalo njegove prsi. Njegove roke so se iztezale v mrak. Spoznal je bil ta napev, ki je prihajal z mladimi zaljubljenimi glasovi v njegovo temnico! Tudi besede je spoznal! On sam jih je bil zložil Leonori v čast! . . . In v Benetkah, kjer se je Rolandova balada razširila med ljudstvom, so še vedno prepevali ljubezensko himno nesrečnika, pokopanega za živih dni . . .

Obupen krik mu je planil iz ust.

In morda je zavzvenel ta obupni krik tja ven do pevk, zakaj njih glasovi so mahoma umolknil.

»Oh! je zaškripal Roland, ko sem prost pod zvednim nebom prepeval te stihe, ki mi jih je narekovala ljubezen, komu bi bil takrat verjel, da bodo nekega dne gorje za moje uho, kakor mrtvaška pesem . . . Vse živi tam zunaj, vse se giblje, vse poje, solnce vstaja in sveti ljudem, samo jaz, samo jaz umiram v svojem grobu počasne smrti . . . In ona! Ona! . . . Kako more trpeti, ako ji ta zaljubljena pesem obuja spomin o najini na vekomaj pogubljeni sreči! . . .«

Začel je dirjati po ječi, in nič več ni čutil bolečine v ranjeni nogi.

»Oh! Uiti! . . . Uiti iz tega pekla! . . .«

Od teh, stoinkokrat ponavljanih besed je razbljalo njegovo srce kakor besno in je vrela njegova misel kakor blazna.

Misel o begu se je bila prvič oglasila v njegovem umu! . . .

Uiti!

Prizdigniti kamenite plošče, pod katerimi so ga bili pokopali, pod katere zapečatili njegovo življenje, ter se zopet pokazati tam gori, živ med živimi ljudmi! Kakšne sanje! . . .

Roland je bil od njih izprva kakor pijan.

(Nadaljevanje sledi).

Mali oglasi, ki vključujejo poročila in vsebinske namene običajno: vsaka beseda 30 p., najmanjši znesek Din 5.—

Mali oglasi

Zanimivo, dopolnjevanje in oglaševanje ali reklamiranje: vsaka beseda 50 p., najmanjši znesek Din 10.—

Psa volčjaka,

mladega, največ leto dni starega kupim. Pismene ponudbe poslati na dr. Deže, zobozdravnik, Maribor, Korosčeva ulica 7/II. 461

Konjsko opremo

od navadne do najfinejše, dežne ponjave za konje in vozove, v vsaki velikosti nudi Ivan Kravos, Maribor, Aleksandrova 13. 330

Singer stroj,

stari, se proda zelo ugodno. Daris, Gosposka ulica 28, dvorišče. 455

Ženska pisarniška moč

dobi službo. Pogoji: znanje slovenščine in nemščine ter strojepisje. Nastop takoj. Pismene ponudbe na upravo »Večernika« pod »Ženska pisarniška moč«. U

Učenko

za šivanje perila sprejme atelje Rupnik, Maribor, Slovenska ul. 20. 481

Ia gonilne jermene

za mline, žage in tovarne v vsaki širini dobavlja in ima v zalogi po najnižji dnevni ceni Ivan Kravos, Maribor, Aleksandrova c. 13. 328

Orehe

ponudim brezobvezno prilično 2000 kg. Hochmüller, Taborska ul. 7. 473

Iščem mesto gospodinjje

ali služkinje. Vprašati: Barvarska ulica 6 pri g. Koren. 469

Več vajencev

za mehanično delavnico pod 15. letom sprejme Justin Gustinčič, Maribor Tattenbachova ulica 14. 471

Sobo-in črkoslikanje

izvršuje po ceni, hitro in okusno Franjo Ambrožič, Grajska ul. 2. 2231

Kupim staro zlato

srebrni denar, umetno zobovje po najvišjih cenah. — Ilgerjev sin, urar in juvelir, Maribor, Gosposka ulica 15. X

Popravila nogavic

izvršuje solidno in poceni pletarna L. Golob, Orožnova ulica 6. 169

Kava,

čaj, čokolada, sladkor, riž, makaroni, bonboni, likerji, zdravilni sokli. Medo, d. z o. z., Maribor, Glavni trg šte. 21. 450

Lokal

na ulico, primeren za pisarno ali v skladiščne svrhe, se odda takoj v najem. Vprašati pri upr. lista. 488

Zatekel se je lep lovski pes.

Gospodar dobi psa pri Gustinčiču, Maribor, Tattenbachova ul. 14. 470

Skladiščnik

vešč v železniški stroki, starejša moč — je lahko tudi vpokojenec — se sprejme takoj pri tovarni v bližini Maribora. — Ponudbo je nasloviti na upravo »Mariborer Zeitung« pod »Skladiščnik«. 433

Zastoni,

kuhana kava, čaj. Medo, d. z o. z., Maribor, Glavni trg 21. 451

Rednico

iščem za majhnega otroka. Vprašati Trubarjeva ulica št. 11/I. 460

Iščem mesto postrežnice.

Naslov pove uprava lista. 468

Fotografiram vse.

Domači, industrijski in sportni posnetki. Nove prenosljive svetilne naprave. Najmodernejši aparati. Fotoatelje zopet odprt. Cene solidne. Fotomayer, Gosposka 39. 463

Kolesarji, pozor!

Sedaj je tisti čas, da Vaša kolesa z malim denarjem postanejo popolnoma nova, in sicer z generalnim popravilom. Emajliranje, poniklanje, popolno razložanje, na novo namazana vsa kroglična ležišča. Shramba koles in motorjev čez zimo po minimalnih cenah. Priznana najboljša, najcenejša mehanična delavnica JUSTIN GUSTINČIČ, MARIBOR, Tattenbachova ulica 14, nasproti »Narodnega doma«. Zadoštuje dopisnica, da pridemo po Vaše kolo na dom. 2519

Vse potrebščine za dom,

kakor posteljno in ostalo perilo, senčnike, čajne pupe, blazine za divane, gobeline, zavese, pregrinjala, ročne torbice itd., vse krasno izdelano in poceni dobite samo pri L. Küttner, Maribor, Vojaški trg 3. 52

Posteljni vložek

(mrežo), dobro ohranjen, prodam po ugodni ceni. Naslov v upravi. 466

Hišo

sredi Maribora po možnosti z gostilno ali točilnico kupim. Pismene ponudbe na upravo Večernika z navedbo cene pod šifro »Hiša«. 464

Tavčarjevih zbranih spisov

tretji zvezek

je pravkar izšel. Naročite ga takoj v Mariboru v knjigarni

Tisk. zadruga, Aleksandrova 13

PARNA PRALNICA

pere moško perilo kot novol

Telefon 480

Centrala: Frankopanova ul. 9.
Podružnica: Vetrinjska ulica 7.

Spominjajte se CMD!

MEDNARODNI VELESEJEM V PRAGI

17.-24. MARCA 1929

Shajališče trgovcev in industrijalcev celega sveta. Izložba celokupne češkoslovaške industrije, ki uživa svetoven sloves. — Ugodna prilika za neposreden nakup — Kar poceni blago.

Velesejmska palača — — odprta celo leto!

Ugodnosti za potovanje:
Popusti na železnicah za osebne in bizovlake Jugoslavija 25%, Češkoslovaška 33%, Avstrija 25%, Ogrska 25%.

Vizum ni potreben — zadostuje polni list.

Pojasnila in legitimacije daje:
Cehoslovaški konzulat, Ljubljana, Bleiweisova cesta
Aloma Company, Ljubljana, Aleksandrova 2
„Pulnik“ Ljubljana, Dunajska cesta 1